

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

THIS PUBLICATION IS LICENSED BY SECRETARY OF STATE OF CANADA

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

РІК II. Ч. 79. СЕРЕДА, 17. ЛИСТОПАДА 1920. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, NOVEMBER-17th, 1920. No. 79. VOL. II.

Новинки.

ЦІЛКОВИТИЙ РОЗГРОМ ВРАНГЛЯ НА КРИМІ.

Большевики панам кримського півострова.

Совітські війська заняли Севастополь.

ПАРИЖ, 15. листопада. Французьке міністерство заграничних справ отримало неофіційну відомість про уклад Севастополя, який заняли совітські війська ввечері.

Большевики є панам цілого кримського півострова.

Врангелі втік на французький корабель.

Ген. Врангелі, член його штабу і М. Мартець, французький високий комісар в Севастополі, уклали на французький військовий корабель "Валдек Руссо" і їх приїзд до Константинополя сподіють ся нині вночі або у вівторок.

Большевики поновили від 150 до 200 тисяч врангелівців.

ПАРИЖ, 15. листопада. Міністерство заграничних справ обчислює сьогодні, що большевики в свої наступі на Крим поновили від 150 до 200 тисяч врангелівських військ.

27 совітських дивізій гонять війська Врангеля.

ПАРИЖ, 14. листопада. Французьке міністерство заграничних справ отримало відомість, що цілковито побита армія ген. Врангеля відступала, зложена з 27 дивізій. Війська Врангеля понесли величезні втрати і багато його офіцерів зійшли убиті. Донесено, що сам Врангелі знаходиться на французькому військовому кораблі в Севастополі, однак корабель стоїть ще в пристані. Евакуація продовжується, але в порту брак кораблів, котрі могли би забрати всіх втікачів.

Поразка почалась з упадком Перекопу.

Донесено, що Врангелі війська боролися з авіацією до своєї поразки, яка почалась з упадком Перекопу, після чого наступила страшна учтє в напрямі головної квартири до Севастополя.

Армія Врангеля зметена з лиця землі.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 14. листопада. Армія генерала Врангеля, протибольшевицького провідника в південній Росії, зметена з лиця землі і певне число його генералів покінули самовільством.

В Севастополі товпа розграбила склади американського Червоного Хреста. Американські торговці в Севастополі евакуують офіцерів і їхні родини. Американський торговельний агент "Гомфрейс" відїхав до Яти, щоб забрати засоби Червоного Хреста.

Большевики заняли Яту і Евпаторію на Кримі.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 14. листопада. Настільки суди останні депеші кажуть, що

большевики заняли (на Кримі) Яту і Евпаторію і їх кавалерія наближається до Севастополю. Евпаторія положена на середній західній бережє Кримського півострова а Ята знаходиться недалеко від південно-східного кінця півострова.

Французькі кораблі помагають при евакуації Севастополя.

ПАРИЖ, 14. листопада. Депеша Гауса каже, що французькі військові кораблі "Валдек Руссо" і "Провіанс" помагають при евакуації Севастополя і підтримують спеціальні місії для охорони мілітарної місії і французької кольонії. Підтримують ся також кроки для протекції членів правительства Врангеля перед большевиками.

Большевики захопили 12 мільйонів патронів і багато воєнного та залізничного матеріалу.

ПАРИЖ, 13. листопада. Російські совітські війська взяли контроль над перекопським перешийком, який веде на кримський півострів, і положене ген. Врангеля, протибольшевицького команданта на Кримі, є надзвичайно погане. Про се доносять нинішні депеші до французького міністерства заграничних справ. Аліянська флотія приготувалась дати поміч при евакуації певних округів на Кримі.

Большевики перейшли поза Перекоп і захопили 12,000,000 патронів, 18 армат, 1 тенку, 3 панцирні потяги, 10,000 набоїв і багато транспортційного матеріалу.

Врангелі евакуують Севастополь.

ЛОНДОН, 13. листопада. Севастополь евакуується (врангелівцями) і британські власті ревірують кораблі в Константинополі, щоб забрати втікачів з того міста.

Всімдесять тисяч осіб в Севастополі хочуть вийти з міста, каже депеша з Константинополя до агенції Райтера. Депеша, яка напіла в п'ятницю, каже, що число кораблів до ужитку є ограничене і що правдоподібно неможливо буде забрати на кораблі більше як 20,000 осіб. Перші кораблі з втікачами прибули до Константинополя, однак втікачам не дозволено вийти на берег, так як число помешкань є там ограничене а також коротко і з поживою. Їх положене є дуже тяжке.

Положене Врангеля розлучливе.

Положене ген. Врангеля на північній Кримі є розлучливе. Севастополь є на південно-західній кінці Кримського півострова. Є се дальше як 100 миль на південне від Перекопу. стратегічної точки на межі моря, яке Врангелі пробував розлучливо втримати перед наступаючими большевиками.

Заатакували врангелівців з задю.

Як подають депеші, совітські війська увійшли на півострів через замерзле Азовське море зі східної сторони межі моря. В той час, як врангелі

були заняті в боях з червоними військами довкола Перекопу, де виконувало атаку за атаками, большевики, які перейшли через лід, заатакували врангелівські війська з задю.

Війська Врангеля коло Перекопу знищено.

Висловлено побоюванє, що війська Врангеля коло Перекопу зійшли знищені.

Маючи так отворену дорогу, большевики поновили на Крим цілковито без опору; лише задні сторожі врангелівських військ зводили бої, щоб охоронити евакуацію Севастополя. Планує увірене, що величезна кількість амуніції зійшла знищена Врангелі або попала в руки большевиків.

Натїя на грозяче нещастє отримано тут, коли велика флотія купецьких кораблів відїхала на скоро з сего порту, як догадують ся на Крим, щоб забрати втікачів.

Перейшли на Крим через замерзле Сивашське море.

ЛОНДОН, 12. листопада. Большевицька армія, спомогана тяжкою артилерією, перейшла замерзле Сивашське (або Гніле) море і увійшла на Крим та завязало атакує послїду оборону ліній Врангеля на сході, — каже депеша до лондонського "Таймса" з Константинополя.

Депеша доїде, що судьба Криму залежить від боротьби. Положенє уважати як найкритичнішим і робить ся приготування до евакуації населення (врангелівської чорної сотні, — зам. скл.).

Блокада чорноморського побережя.

ЛОНДОН, 14. листопада. Депеша до "Експендїс Телеграф" доносить, що блокада російського чорноморського побережя вже почала ся. Бритійські торговельні кораблі паролотувати море, щоб запобігти комунікації большевиків з турецьким побережєм.

Бритійська флотія не буде блокувати чорноморських портів.

ЛОНДОН, 15. листопада. Так як Велика Британія ніколи не признала правительства Врангеля в південній Росії і тепер веде переговори в цілі розпочати торговельні зносини з совітською Росією, британська флотія буде дальше заховувати строгу неутральність на Чорнім морі. Донесєня з Константинополя, що британська флотія буде брати участь в блокаді чорноморських портів, зійшли заперечені адміралїцією.

Бритійські кораблі не були покликані до перевозу втікачів з Криму і адміралїція заявила сьогодні, що вона не рішила ще, чи вони будуть помагаєти в забираню втікачів.

Англійська буржуазна преса закликає до признаєня большевиків.

ЛОНДОН, 15. листопада. Сьогодні закликувано до скоршого закінчення торговельного договору з большевицькою Росією.

"Ді Кронікл" заявляє, що боротьба з большевиками тільки скріплює їх. Вона наїде ся, що французьке правительство заперестанє поїрати протибольшевицьких

провідників в Росії і прийме британський погляд щодо торговлі з большевиками. Пишучи в "Обсервері", Дж. Л. Гервін сказав: "Є се цілковитий кінець французькому признаю генерала Врангеля. Сей безпомічний провідник пішов слідом Колчака, Денїкина і інших. Нашим завданням тепер є признати екзекutive російське правительство, яке воно там не було. Заграничне міністерство не може знищити большевицької системи. Торговля о много правдоподобїише може перемінити її в модерну систему."

Після розгрому Врангеля сподіють ся покінути з нинішними бандитами.

МОСКВА, 15. листопада. Воєнне міністерство урядово оповістило сьогодні, що армія генерала Врангеля на Кримі зійшла зметена. Сподіють ся, що совітські війська тепер легко справлять ся з бандитами Петлюри і Балаховича на Україні. Передвижують також, що побіда на Кримі приведе до угоди з британським правительством відносно розпочаття торговлі з совітською Росією.

Дали бобу Балаховичеві і Петлюри.

ЛОНДОН, 15. листопада. Совітський офіційний звіт ввчє, який отримано тут вчє, ні по бездротїм телеграфі, доносить про відібрание від військ генерала Булак-Балаховича стації Каленковичі, 130 миль на північний захід від Крива. Совітська депеша доносить також про побіду над військами ген. Петлюри.

Большевики бють також і Балаховича.

ЛОНДОН, 11. листопада. Совітське воєнне бюро надїсало сюди депешу, в якій говорить, що совітські війська відіперли генерала Балаховича в окрузі Мозира далеко назад. Війська Петлюри старали ся несподівано виконати атак на совітські позиції, однак зійшли відкинені влад без великих клопотів. Довжє полудневого фронту відбувають ся битви підздового характеру.

Петлюра головним винновником погрому.

НЮ ЙОРК, 11. листопада. Копенгагський кореспондент ньюйорського соціалїстичного шоденника "Форверте" доносить, що протибольшевицькі банди на Україні устроїли досі 2,174 погрому. Погроми мали місце в 584 містах і місточках. Убитих нараховують до 100 тисяч а ранених до 200 тисяч. Головним винновником за ті погроми вважаєть ся передусім Петлюра.

Загальний страйк в Індії.

КАЛЬКУТА, Індія, 11. листопада. У всіх найголовніших продукційних центрах Індії проголошено страйк. Національний бойкот Англії, який проголосили туземні націоналісти, продовжуєть ся. Представники англійського правительства дуже занепокоєні подїями в Індії.

Американський "дарунок" Польщі.

ВАШІНГТОН, 10. листопада. Польське правительство о-

тримало від американського правительства "дарунок" вартості 5 мільйонів доларів. Сей "дарунок" складаєть ся з різних засобів амуніції.

Большевики дякують імперіалїстам антанті за тенки.

БЕРЛІН, 11. листопада. Московські "Известия" доносять, що генерал Хотелов, командант одної з врангелівських армій, попав до червоноарміїців в полон разом з цілим своїм штабом.

"Известия" пишуть: "Ми широ дякуємо французьким, англійським і американським імперіалїстам за висланє Врангелів прекрасних тенків, котрі поступєнно переходять до нас. Наш ворог звільняє нас від обовязку працювати на амуніційних фабриках". В тим-же числі "Известия" говорять ся, що Буденний своїми послїдними успішними атаками викликав панїку серед ворога та що він причинив ся головню до поражки білогвардійського барона.

До Новоросійська прибула американська делегація.

БЕРЛІН, 10. листопада. Петроградська "Красная Газета" доносить, що до Новоросійська прибула американська делегація, яка має на цілі відновити торговельні зносини між Америкою а совітською Росією. Делегати заповняють, що торговельні зносини відновлять ся в скорім часі і обіцяють, що після поверненя до Америки вони розвіють ту лаж, яку поширюють вороги совітської Росії.

Совітське правительство замовило в Німеччині 20 мільйонів книжок.

БЕРЛІН, 10. листопада. Совітське правительство замовило в німецьких друкарнях 20 мільйонів книжок, в російській мові, з котрих переважно число шкільних підручників для дітей. В сїй справі ведено попереднє переговорив з англійськими друкарнями, які подавали найнижшу ціну 7 центів за примірник. Берлінська друкарня Ультшайна згодилась друкувати по 4 центи за примірник.

Поляки нарушають мирові умовля.

ЛОНДОН, 9. листопада. З Москви доносить до лондонської робітничої часописі "Дейли Гералд", що польське правительство нарушило мирові умовля і не відказуєть ся давати поміч військам Петлюри.

В тім повідомленю сказано також, що на Литву прибули бельгійські жовїри, куди їх вислано буцимто для охорони литовської території, але в дійсности для нападу на совітську Росію. З Варшави майже кожного дня відходять транспорти з амуніцією для Петлюри.

Полякам наказано виступити з петлюрівською армією.

ВАРШАВА, 9. листопада. Польське міністерство заграничних справ видало наказ, в яким звизє всіх польських добровольців в українській (петлюрівській) армії покинути сю службу і радити відносити ся льовляно супроти совітської Росії.

Совітська Росія хоче жити в згоді з Георгією.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 9. листопада. Совітська Росія, як доносить з достовірних жерел з Тїфлісу, заявляє, що не має ворожих намірів супроти Георгії. Вона бажає лише, щоб Георгія була для Росії джерми до Європи, давала у себе першество совітським інтересам, зїрвала воєні зносини з генералом Врангелі та не виступала ворожо проти комунїстів.

Новий російський совітський прапор.

КОПЕНГАГА, 10. листопада. Міністер заграничних справ Чічерін оповістив сьогодні, як виглядає новий державний прапор Росії.

Се є червоний прапор із золотими буквами "Р. С. Ф. Р." близько верха. Букви означають "Російська Соціалістична Федеративна Рєпубліка".

Новий морський прапор є також червоний і з таким-ж буквами, а над ними є синій якор і зїзда з п'ятьма лучами.

При міських виборах в Мільні і Турні побїдали соціалїсти.

РИМ, 9. листопада. Блок соціалїстів і комунїстів отримав побіду при міських виборах в Мільні і Турні. В Палермо блок потерпів невдачу. В Фльоренції прийшло до сутичок між робітниками і жовїрами. Убито двох робітників.

Совітське правительство замовило в Німеччині 20 мільйонів книжок.

БЕРЛІН, 10. листопада. Совітське правительство замовило в німецьких друкарнях 20 мільйонів книжок, в російській мові, з котрих переважно число шкільних підручників для дітей.

В сїй справі ведено попереднє переговорив з англійськими друкарнями, які подавали найнижшу ціну 7 центів за примірник. Берлінська друкарня Ультшайна згодилась друкувати по 4 центи за примірник.

Поляки нарушають мирові умовля.

ЛОНДОН, 9. листопада. З Москви доносить до лондонської робітничої часописі "Дейли Гералд", що польське правительство нарушило мирові умовля і не відказуєть ся давати поміч військам Петлюри.

В тім повідомленю сказано також, що на Литву прибули бельгійські жовїри, куди їх вислано буцимто для охорони литовської території, але в дійсности для нападу на совітську Росію.

З Варшави майже кожного дня відходять транспорти з амуніцією для Петлюри.

Полякам наказано виступити з петлюрівською армією.

ВАРШАВА, 9. листопада. Польське міністерство заграничних справ видало наказ, в якому звизє всіх польських добровольців в українській (петлюрівській) армії покинути сю службу і радити відносити ся льовляно супроти совітської Росії.

Данські соціалїсти прилучились до ІІІ Интернаціоналу.

КОПЕНГАГА, 9. листопада. Данська соціалїстична партія на своїм послїднім конгресі рішила одностайно прилучити ся до Третого Интернаціоналу, приймаючи всі умовля московської комунїстичної програми. Данські соціалїсти оповістили вже про своє рішенє Центральний Комітет ІІІ Интернаціоналу. Конгрес змїнив назву соціалїстичної партії на Комунїстичну Партію Данії.

Совіти ніколи не були такі сильні, як в третю річницю свого істнованя.

НЮ ЙОРК, 10. листопада.

Ісаак Дон Левін, кореспондент ньюйорської газети "Глоуб" телеграфує з Берліна, що незважаючи на всі брехліві донесєня про повстанє в Росії, власть совітів скріплюєть ся. Ніколи еще совітська Росія не стоїла так певно, як в день третей річницї совітської власті.

Грушевський міністром просвіти в укр. радянським правительстві?

ЛОНДОН, 9. листопада. Російська часопис "Сегодня" доносить, що професор Грушевський, бувший голова української Центральної Ради і один з бувших сторониць Петлюри, аступив до комунїстичної партії (?) і прийняв на себе обовязки комїсари просвіти в українським радянським правительстві.

ПРЕДСТАВЛЕНА В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

В СУБОТУ, 20. ЛИСТОПАДА С. Р.
Амат. Кружок читальні "Просвіта"
— відіграє —
комедію в 4-ох діях п. н.

"ЧЕРВОНА СВІТКА"

Ціни місць: 75, 50, 35 і 25 ц. ....

В СУБОТУ, 27. ЛИСТОПАДА С. Р.
Драматично-Співачький Кружок Укр. Робітничого Дому
— відіграє —
знамениту пєсу з сучасного життя Т. Колясниченка п. н.:

"ЛЮДОЖЕР"

Згадана пєса граєть ся пораз першій в Канаді і взагалі в Америці.

Дітям до 14 літ вступ заборонений.

Ціни місць: 75, 50 і 35 центів.

Прігтовляєть ся до вистави драматична продукція з шахтарського життя С. Черкасенка "ХУРТОВИНА".

Тикети на всі представлєня можна купити вчаснійше в Укр. Робітничім Домі.

СТІМ! ДИВИСЬ ЧИТАЙ!

ПЕРШИЙ РАЗ В ГЕМІЛТОНІ

В СУБОТУ, ДНЯ 20. ЛИСТОПАДА С. Р.
Заходом Рус.- Укр. Драм. Кружка при відділі
Укр. Роб. Дому Т-ві "Дзвін"

відіграєть ся представлєне В. Л. Карпінського п. н.

НА ЧИТИ БОЦІ СПРАВЕДЛИВІСТЬ?

В ГАЛ О. О. F. TEMPLE, 41 GORE STREET.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8-ий ВЕЧЕРОМ.

Ціна тикетів для мушини 50ц, для жєнщини 25ц.

По представленю будуть танці від акомпанїментом укр. орєстри.

ТОВАРИШ РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ!

Повисше згадана штука представляє живе робітництво на Радянській Соціалістичній Україні, де наші брати во довігї і тяжкій боротьбі з царсько-завісько-капіталістичною класною, — здобудь давано оживанє золоте сонце правди. — Не опустіть сего представлєня а приходіть самі і клічте своїх знайомих робітників і робітниць.

Доход з сего представлєня і забави призначєно на "Українськї Робітничї Вістї".

З прїстом Т-во "Дзвін".

ШКОЛА І КОМУНІЗМ.

(З книжки Н. Бузарина і Е. Преображенського п. н. "Азбука Комунизму").

81. Спеціальна освіта.

До 17-літнього віку вся мо- лодіж республіки мусить про- йти одну трудову школу і о- тримати там суму відомостей теоретичних і практичних, я- кі необхідні для кожного гро- мадянина комуністичного су- спільства. Але об'учене не мо- же закінчити ся тільки сим. Крім загальних відомостей, не- обхідні спеціальні знання. Об- сяг кожної з найнеобхідній- ших наук такий великий, що всіх їх усвоїти нема жадної змоги для поодинокій люди- ни. Єдина трудова школа зос- ям не виключає спеціальної освіти. Вона лише переносить її на найвищий шабелі. Вже на другім шабелі єдиної трудової школи, себто у віці від 14 до 17 літ, неминучо ви- являють ся нахили учнів у бік захоплення тим чи іншим пред- метом. Уже на сім шабелі не тільки можна, але й неминучо треба давати виклад сям при- родним здібностям до доклад- нішого ознайомлення з ріжни- ми науками не на шкоду за- гально-просвітній програмі трудової школи.

Але справжній спеціальна освіта мусить починатися ще до 17-мі році. Сей вік є межею і з іншої причини. До 17 років молодіж трудових шкіл є більше учнями ніж робітниками. Трудові процеси школи мають основною своєю задачею не створення вартості і збільшеня бюджету держави, а задачі виховання. По 17-мі році) ученик стає робітником. Він мусить вни- сти в коуну ладства свій пай труда, свій пай виготовлення ним продуктів. Спеціальну освіту він може отримувати, лише виконавши спершу свою основну повинність у відно- шенні до суспільства. Тому, як правило, спеціальні відомості молодіж по 17 роках матиме змогу отримувати ти- лше в позатрудовий час. З роз- в'єм техніки робочий день му- сить стати коротшим 8 го- дин і таким чином для спеці- альної освіти буде досить ча- су у кожного члена комуні- стичного суспільства. В дея- ких випадках для особливо та- лановитих людей можливої й- виймок у віді тимчасового у- вільнення від праці на кілька літ для освіти і наукових до- сліджень або скорочення робо- чого дня в порівняно з за- гально встановленим, коли все се признаєть ся суспільно не- обхідним.

82. Вища школа.

Тепер ще не можна перед- бачати цілком, який характер носитимуть спеціальні вищі школи при комунизмі. Правдо- подібно, вони будуть найріж- номанітнішого типу, від біль- ше чи менше короткотрива- курсів до політехнічних і шкіл-лабораторій, де об'учене вестиметь ся поруч з науко- вими дослідами і де усунеть ся всякі межі між про- фесорами і студентами. Але вже й тепер з повною певні- стю можна сказати, що наші у- ніверситети в їхнім теперіш- нім виді з їхньою теперішню- ю професурою уявляють собою застарілі установи. Вони продовжують доучувати мо- лодіж, яка проходила буржу- азній середній школи в старім дусі. Тим часом ці університе- ти можна реформувати, обно- вивши стап професурів люди- ми, котрі, м-же, не мають цензу "докторів буржуазного суспільства", але з успіхом можуть перевести повну рево- люцію в викладі суспільних наук і позбавити буржуазну науку її останнього захвисту. Можна змінити склад слухачів, зробивши аудиторію універси- тетів переважно робітничою, і тим зробити природничі й технічні науки майном робіт- ничтва. А притягнене робіт- ніцтва неминучо ставить пита- ле про утримане їх за час об'ученя на державний кошт. Про все те говорить пункт 3-й нашої програми в області на- родної освіти.

Совітська і партійна школи.

Комуністична партія, зо-

бувши власть, знесла шкіль- ний апарат царизму, майже неухрушений і за часу прави- телства Керенського. На ру- внах старої класової школи вона почала будувати одну трудову школу, яка зародок нормальної трудової школи будучого комуністичного су- спільства. З вищої буржуаз- ної школи вона змагаєть ся усунути все, що в сій школі пристосовувало ся для підри- маня панування капіталу; ро- бить набуто за доби пануваня маєтних клас знане майном всіх працюючих і тим почи- нає готувати ся до будованя нормального типу вищої школи комуністичного су- спільства.

Але з усіх наук, котрі знає буржуазна культура, нема та- кої, яка навчала би, як робо- тити пролетарську революцію. З усіх шкіл, котрі будувала буржуазія і котрі починають будувати ся для будучого ко- муністичного суспільства, не- ма такої, як навчала би, як будувати пролетарську дер- жаву. Переходова доба від капіталізму до комунізму зро- дила скромний вид школи, ко- тра мусить обслуговувати те- перішню революцію і будівниц- тво совітського апарату. Та- кий меті призначені служити партійні совітські школи, які повстали на наших очах, як короткотриві й досить ви- падкові курси, і перетворили- ся і далше перетворюють ся в постійні установи для ви- робленя партійних і совітських працюючих. Се було неми- нуче. Будівництво совітської держави — справа зовсім но- ва; у неї нема прикладів в історії. Праця совітських ус- танов з кожним днем розви- ваєть ся, удосконалюєть ся, і для кожного совітського пра- цюючого стає необхідним для успіху знати досвід, набутий вже його попередниками. Самонавчане правління державо- ю, яке дієть ся дорогою уча- сти всіх робітників у сові- тах, не вистарчає. Сей досвід необхідно збирати, системати- зувати, освідомити, зробити його майном всіх робітників, котрі приймають участь в бу- дівництві, щоби кожда нова верства робітників, притягне- на до правління державою, не повторяла помилок своїх по- передників, щоби вона вчила ся не на своїх, а на чужих, у- чже зроблених, уже оплаче- них державою помилок.

Школа совітської праці му- сить служити сій меті, вона вже служить їй, по- скільки ми вже маємо в Ре- публіці центральну школу совітської праці при Всеросій- ській Центральній Виконав- чім Комітеті, яка школу по- стійну. Скоро відповідні шко- ли, без сумніву, утворити ся в кождім губерньскім місті. Що до партійних комуні- стичних шкіл, то вони в основі міняють свій характер за до- би фактичного переходу до комунізму. Зі шкіл певної партії, яка опираєть ся на пролетаріат, з чисто політич- них шкіл вони перетворюють ся в школи комуністичної пе- ребудови суспільства, отже, в державні школи. В той са- мий час вони стають воєнни- ми академіями горожанської війни. Лише завдяки сям шко- лам пролетаріат може зрозу- мити значінє й об'ективні за- дачі того перевороту, котрий він виконує напівстихийно, напівневсвідомо, маючи перед очима лише вузько-конкретні цілі і не маючи змоги обхо- пити весь процес перебудови в цілости. Партійні школи не тільки можуть науково по- яснити пролетаріатови приро- ду і конечну мету його рево- люції, але й учать тому, як довести сю революцію до кі- нця в найкоротшім часі з най- меншою витратою сил.

Позашкільна освіта.

Царизм свідомо тримав в стані темноти й неграмотно- сті більшість трудявого на- роду Росії. Діставши в спад- щину від самодержавія вели- чезний процент неграмотних, Совітська власть, зовсім при- родно, мусить пустити в рух

найбільш героїчні заходи, що- би позбутися сеї спадщини. Для сего відділи народної о- світи відчиняють школи для неграмотних дорослих осіб і роблять всіма іншими заходами для боротьби проти негра- мотности. Але, крім викорис- тання шкільного апарату Ко- мисаріату. Освіти, комуністи- чна партія мусить уживати всіх заходів для того, щоби в наочну неписьменних за- дати участь маси. Сій меті му- сить служити Совіти народної освіти, вибрані заінтересова- ними в освіті працюючими масами. Сім цілям служать мобілізація і всіх грамотних для навчання всіх неграмотних. Таку мобілізацію переводить ся в раді місцевостий Репуб- ліки, і партія мусить добути ся того, щоби сю мобілізацію вести після певного плану.

Крім боротьби проти не- грамотности, Совітській вла- сти доводиться ся витрачати бо- гато сил і засобів на допомо- гу населенню, головним чином дорослому населенню в спра- ві самоосвіти. В сій цілі ор- ганізують ся сіль бібліотек, задовольняючи запіти трудово- го читача, закладають ся на- родні університети. Кінемато- граф, котрий служив знят- том деморалізації населенія й збогаченія його пануючих, по- воли, хоча на жалю загато до- зволи, перетворюють ся в найцінніший знаряд освіти мас і вихованя їх в дусі соці- алізму. Всякого рода курси, загальноприсутні і бесплатні і т. д., завдяки скороченню робочого дня, стають майном всіх працюючих. В будучині величезне значінє для цілей освіти мусять набути пільного зорганізованія екскурсії, подо- рожі працюючих за часу від- пуску в цілі познаномення ся зі своєю країною і з ріжни- ми країнами світа. Для зноси- нн і взаємін між працюючи- ми всіх країн ці екскурсії пра- тимуть в будучині велику ролу.

Нові працюючі освіти.

Шкільні реформи, удачі ся Совітській власті в більшій мірі, чим реформи чи нові будівництва в інших обла- стях. Пояснюють ся се не тільки тим, що Совітська влада видає на народну освіту без порівняннї більшу части- ну свого бюджету, чим напе- редовіша з буржуазних дер- жав. Здійсненє ідеї одної тру- дової школи було вже в знач- ній мірі підготоване передо- нами педагогами буржуазно- го суспільства. Лучший частині педагогів Росії довели ся при совітській ладі здійснюва- ти хоча б частину цих реформ, чим реформи чи нові будівництва в інших обла- стях. Пояснюють ся се не тільки тим, що Совітська влада видає на народну освіту без порівняннї більшу части- ну свого бюджету, чим напе- редовіша з буржуазних дер- жав. Здійсненє ідеї одної тру- дової школи було вже в знач- ній мірі підготоване передо- нами педагогами буржуазно- го суспільства. Лучший частині педагогів Росії довели ся при совітській ладі здійснюва- ти хоча б частину цих реформ, чим реформи чи нові будівництва в інших обла- стях.

Державна пропаганда комунізму.

Коли розпадаєть ся буржу- азний лад і на його руїнах починає будувати ся нове ко- муністичне суспільство, про- паганда ідей комунізму не може оставити ся удамою самої лише комуністичної пар- тії й вести ся лише її скром- ними засобами. Комуністична пропаганда стає необхідною для всего перетвореного су- спільства, вона мусить приско- рити сей неминучий процес: будівництвом нового, викону- чим се діло часто несвідомо, вона мусить розвивати зна- ченє і власних змагань і пра- ці. Тому не тільки пролетар- ська школа, але і взагалі весь механізм пролетарської дер- жави мусить служити справі комуністичної пропаганди. Сю пропаганду мусять вести висті в армії воєнно-політичні ор- ганізації, її мусять вести всі совітські органи.

Найціннішим знарядом державної пропаганди кому- нізму є державне видавниц- тво. Націоналізація всіх запі- сних паперу і всіх друкарень дає змогу пролетарській дер- жаві, при величезній недоста- ці паперу, видавати в мілі- онах примірників те, що най- обхідніше масам під тепе- рішню хвилю. Наслідком сего все друковане державним ви- давництвом не тільки стає приступним для мас по най- нижшим цінам, але по воли і листки починають йти в розпорядженє мас зовсім без- платно. Державна пропаган- да комунізму перетворюєть ся кінець кінців в засіб зни- щення всяких слівид буржуаз- ній пропаганди попередної доби, котра затроювала на- уку працюючих, і стає могу-

чим знарядом нової ідеоло- гії, нових навичок думаня, но- вого світогляду у працююч- ків-робітників соціалістично- го суспільства.

Народна освіта за царизму і за Совітської власті.

На народну освіту держава видавала:

В 1891 р.	22,810,260 руб.
В 1911 "	27,883,000 "
В 1916 "	195,624,000 "
В 1917 "	339,831,687 "
В 1918 "	2,914,082,124 "
і піркі 1919	3,888,000,000 "

Таким чином, перехід вла- сти до пролетаріату відразу повів до збільшеня видатків на народну освіту майже в дев'ять разів. І. вересня 1917 року було низших шкіль 38.387 (в 26 гу- берніях).

За шкільний рік 1917—1918 шкіль 1. степеня було 52,274, учеників в них — 4,138,982. За шкільний рік 1918—1919 було приблизно 62,238 шкіль. Одночасно шкіль 2. степеня було: в 1917—1918 рр. — 1830, а в 1918—1919 рр. — 3783.

Дошкільного вихованя за царизму не було зовсім. Совітській власті довелось організувати його перший раз. Не вважаючи на ряд неспри- ятливих умовин, 1-го жовтня 1919 року в 31 губернії було діточих садів, площ, огнищ 2615, дітей в них — 155,443. Всіх дітей обслуговуєть ся поки що околи 2.5%, в віці від 3 до 5 літ, але вже в мі- стах обслуговуєть ся 10.1% дітей, і се число безперестан- но зростає.

СОВІТСЬКА РОСІЯ ЗАМОВИ- ЛА В АМЕРИЦІ НА ОДИН МІЛІАРД ДОЛЯРІВ ТОВАРУ.

МОСКВА, 11. листопада. — Вашингтон Вандерліп, калі- форнійський банкір, заявив американському кореспонденту перед своїм від'їздом з Росії, що він заключив з со- вітським правительством кон- тракт на закупленє в Америці за один мільярд доларів ріжних товарів для совітської Росії. Він заявив також, що є цілковито задоволений з пе- реговорів з совітським дер- жавою. Вандерліп видає сліду- чий заяву за своїм власноруч- ним підписом:

"Мені звернено увагу, що наш секретар заграничних справ, пан Бейбридж Колбі, заявив, що я прибув до Мо- скви за намовою сенатора Гардінга в цілі веденя пере- говорів з совітським прави- телством, щоби Злучені Держави признали совітську Росію.

"Одне я прибув до Росії в цілі закупленя для мого син- дикату концесій в Сибірі, яка є богата в оливу, вуголь і ри- бу.

"Крім того, я заключив з совітським правительством контракт на закупленє в Америці для совітської Росії за один мільярд доларів ріжних товарів. Совітське правитель- ство згодило ся платити за товари золотом, платиною, фу- трами, мідю, будівляним ма- теріалом, збіжжєм і другими сировинами. Величезні запаси цих товарів є вже на складі, готові до висилки. Ті товари, котрих нам не дуже потрібно в Злучених Державах, зможемо продавати для других євро- пейських країн.

"Мій синдикат має бути фі- нансовим агентом для совіт- ської Росії скоро тільки пічне ся торговля і буде знесена ан- глійська блокада.

"Совітське правительсто є абсолютно здібне і готове до- держати всякий контракт і тор- говельну умову заключену між ним і американськими горо- жанами, бо се лежить в його- власнім інтересі, щоби розви- нути такі торговельні відноси- ни, які є зазначені в кон- тракті.

Французькі соціалісти в обороні совітської Росії.

ПРИЖ, 3. листопада. — На спільнім засіданні чеських і ні- мецьких соціал-демократів прийнято резолюцію, в якій ос- суджуєть ся в острій спосіб всяке вмишуванє ся чесько-сло- вацького правительства у внут- рішні справи совітської Росії.

Силвія Пенкгорст на волі.

ЛОНДОН, 3. листопада. — Судові власти випустили на волю Силвію Пенкгорст, яка дня 28. жовтня зістала засу- джена на шість місяців в'язни- ці за ширєне революційної пропаганди серед моряків. Пенкгорст внесла відклик про- ти засуду і її випущено на во- лю за зложення кавці у висо- ті 10,000 дол.

Силвія Пенкгорст має да- ти приреченє, що до часу но- вого процесу, який розпін- еть ся в січні, не буде брати участі в публічних вічах.

Франція має мільонову армію.

ЖЕНЕВА, 3. листопада. — Французьке правительсто держить під теперішню пору околи 1,000,000 людей під о- ружем. Причиною сего є з о- дної сторони реакційна політи- ка французького правитель- ства внутрі самої Франції, а з другої — загранична імпері- алістична політика Імпері-

Міліярд доларів товару.

МОСКВА, 11. листопада. — Вашингтон Вандерліп, калі- форнійський банкір, заявив американському кореспонденту перед своїм від'їздом з Росії, що він заключив з со- вітським правительством кон- тракт на закупленє в Америці за один мільярд доларів ріжних товарів для совітської Росії. Він заявив також, що є цілковито задоволений з пе- реговорів з совітським дер- жавою. Вандерліп видає сліду- чий заяву за своїм власноруч- ним підписом:

"Мені звернено увагу, що наш секретар заграничних справ, пан Бейбридж Колбі, заявив, що я прибув до Мо- скви за намовою сенатора Гардінга в цілі веденя пере- говорів з совітським прави- телством, щоби Злучені Держави признали совітську Росію.

"Одне я прибув до Росії в цілі закупленя для мого син- дикату концесій в Сибірі, яка є богата в оливу, вуголь і ри- бу.

"Крім того, я заключив з совітським правительством контракт на закупленє в Америці для совітської Росії за один мільярд доларів ріжних товарів. Совітське правитель- ство згодило ся платити за товари золотом, платиною, фу- трами, мідю, будівляним ма- теріалом, збіжжєм і другими сировинами. Величезні запаси цих товарів є вже на складі, готові до висилки. Ті товари, котрих нам не дуже потрібно в Злучених Державах, зможемо продавати для других євро- пейських країн.

"Мій синдикат має бути фі- нансовим агентом для совіт- ської Росії скоро тільки пічне ся торговля і буде знесена ан- глійська блокада.

"Совітське правительсто є абсолютно здібне і готове до- держати всякий контракт і тор- говельну умову заключену між ним і американськими горо- жанами, бо се лежить в його- власнім інтересі, щоби розви- нути такі торговельні відноси- ни, які є зазначені в кон- тракті.

Скарби мистецтва і науки для працюючих.

В капіталістичнім ладі та-

Французькі соціалісти проти парламентаризму.

ПРИЖ, 4. листопада. — На соціалістичнім з'їзді, який має відбутися сльдіуючого мі- сяця в Туре, ліві соціалісти внесуть резолюцію, заявлюю- чись в ній за отверто війно- вою проти парламентаризму і синдикалізму.

Про се доносить соціалі- стична преса і додає, що ек- стремісти будуть домагатися революційної боротьби, як се- редника на здобутє державної власті.

3. Америці депортують "непожаданних".

ШКАГО, 7. листопада. — В'язнові буде вислано з Шкаго до алятинського побе- режя два вагони непожадан- них чужинців, а звітятам ко- раблями до європейських країн.

Тринадцять непожаданних буде з Шкагоського округу. В однім вагоні поїдуть чужинці, яких зволено в західних мі- стах.

Каря за образ "маєстату" Пласудського.

ВАРШАВА, 9. листопада. — Варшавський сойм прийняв законопроект, внесений воєнно- портівнею, після якого всякий, що провинить ся в образі че- сті президента республіки або надто острою критикою діяльности правительства, буде караний трома роками тюр- и грівною в сумі 10 тисяч мар- рок.

Америка проти блокади Совітв.

ВАШІНГТОН, 4. листопада. — Блокада Чорного моря державами антант вважаєть ся в тушешких добре поінфор- мованих кругах неправадопо- дібною і неополітичною.

Сказано, що Англія, Італія, і Злучені Держави є проти тако- го кроку, який пропонує Франція в цілі піддержки признаного нею правительства генерала Врангеля, якого упа- док наслідком невдач в бо- ротьбі з більшевцькими ар- міями був-би лихим свідоч- ством для французької дип- ляматії.

Французські соціалісти і Третій Інтернаціонал.

ПРИЖ, 3. листопада. — З достовірною жерело доносить, що М. Кашен, провідник ліво- го крила французької соціалі- стичної партії, яке заявляло ся за прийняте Третого Інтерна- ционалу, одержав лист від Зи- жана, який домагаєть ся точного сповненя 21 точок по- стаєленних французькій соціалі- стичній партії, яко услій від- прийняті її в члени Третого Інтернационалу.

З сего приводу надіють ся, що розлом в партії буде немину- чий.

Тисячі залізничних робітників у Франції позбавленні роботи.

ПРИЖ, 4. листопада. — Французське правительсто звільняє систематично дальше залізничних робітників, які брали участь в загальнім страйку в маю.

В протягу перішх двох мі- сяців звільнено (зі служби 22,000 робітників, а 500 поса- джено в тюрму. Під теперіш- ну пору прогане воно всіх робітників, котрі беруть жи- вийшу участь в робітничім ру- сї. Не одержавши свідства відходу, без котрого дуже трудно дістати нове занятє, більшість звільнених зі служ- би опинила ся без праці. Во- ни становлять ніз значну ча- стину армії безробітних.

Польща і Латвія ділять ся Литвою.

ЛОНДОН, 7. листопада. — Радіограма з Москви доно- сить, що між Польщею і Лат- вією заключено тайну угоду в намірі поділу Литву. Сказано, що ту угоду піддержує Франція, щоби таким робом відорвати цілковито совітську Росію від Німеччини.

Французькі соціалісти проти парламентаризму.

ПРИЖ, 4. листопада. — На соціалістичнім з'їзді, який має відбутися сльдіуючого мі- сяця в Туре, ліві соціалісти внесуть резолюцію, заявлюю- чись в ній за отверто війно- вою проти парламентаризму і синдикалізму.

Про се доносить соціалі- стична преса і додає, що ек- стремісти будуть домагатися революційної боротьби, як се- редника на здобутє державної власті.

3. Америці депортують "непожаданних".

ШКАГО, 7. листопада. — В'язнові буде вислано з Шкаго до алятинського побе- режя два вагони непожадан- них чужинців, а звітятам ко- раблями до європейських країн.

Тринадцять непожаданних буде з Шкагоського округу. В однім вагоні поїдуть чужинці, яких зволено в західних мі- стах.

Каря за образ "маєстату" Пласудського.

ВАРШАВА, 9. листопада. — Варшавський сойм прийняв законопроект, внесений воєнно- портівнею, після якого всякий, що провинить ся в образі че- сті президента республіки або надто острою критикою діяльности правительства, буде караний трома роками тюр- и грівною в сумі 10 тисяч мар- рок.

Америка проти блокади Совітв.

ВАШІНГТОН, 4. листопада. — Блокада Чорного моря державами антант вважаєть ся в тушешких добре поінфор- мованих кругах неправадопо- дібною і неополітичною.

Сказано, що Англія, Італія, і Злучені Держави є проти тако- го кроку, який пропонує Франція в цілі піддержки признаного нею правительства генерала Врангеля, якого упа- док наслідком невдач в бо- ротьбі з більшевцькими ар- міями був-би лихим свідоч- ством для французької дип- ляматії.

Французські соціалісти і Третій Інтернаціонал.

ПРИЖ, 3. листопада. — З достовірною жерело доносить, що М. Кашен, провідник ліво- го крила французької соціалі- стичної партії, яке заявляло ся за прийняте Третого Інтерна- ционалу, одержав лист від Зи- жана, який домагаєть ся точного сповненя 21 точок по- стаєленних французькій соціалі- стичній партії, яко услій від- прийняті її в члени Третого Інтернационалу.

З сего приводу надіють ся, що розлом в партії буде немину- чий.

Тисячі залізничних робітників у Франції позбавленні роботи.

ПРИЖ, 4. листопада. — Французське правительсто звільняє систематично дальше залізничних робітників, які брали участь в загальнім страйку в маю.

В протягу перішх двох мі- сяців звільнено (зі служби 22,000 робітників, а 500 поса- джено в тюрму. Під теперіш- ну пору прогане воно всіх робітників, котрі беруть жи- вийшу участь в робітничім ру- сї. Не одержавши свідства відходу, без котрого дуже трудно дістати нове занятє, більшість звільнених зі служ- би опинила ся без праці. Во- ни становлять ніз значну ча- стину армії безробітних.

Польща і Латвія ділять ся Литвою.

ЛОНДОН, 7. листопада. — Радіограма з Москви доно- сить, що між Польщею і Лат- вією заключено тайну угоду в намірі поділу Литву. Сказано, що ту угоду піддержує Франція, щоби таким робом відорвати цілковито совітську Росію від Німеччини.

Голодова смерть ученого.

ВІДЕНЬ, 11. листопада. — У Відні помер з голоду Др. Макс Маргулес, один з най- більших учених в Австрії. Др. Маргулес був одним з най- більших метеорологів світа. Він дістав від уряду 429 ко- рон місячної пенсії в той час, коли кошт дуже мізерного прожитку у Відні коштує 100 корон денно.

Маяр Струманчук комуністом.

Старокравець газети подають, що відомий галицький маяр - карикатурист Янів Струманчук, який ще в 1915 р. попав ся в російський полон, яко хорунжий У. С. С., перейшов на російському ґрунті радикальну метамор- фозу, яка загнала його в ря- ді найзавзятіших комуністів. Підчас побуту большевиків в Східній Галичині був Стру- манчук в Тернополі, яко боть шевицький урядовець при ко- мітеті комуністичної пропа- ганди.

Михайло Гаврилюк.

відомий артист-рідзьбар, пере- бував тепер в Чернігові і є завідателем культурно-арти- стичного відділу.

РІЖНІ ВІСТІ.

3 кого складають ся "армія" Павленка.

В кореспонденції з Ужгорода (на Підкарпатській Україні) під датою 3 вересня с. р., в якій говориться про причини невдачі противницького повстання в Галичині, між иншим читаємо:

Завинила також й пастора "української армії" генерала Павленка. П заміле зложено в переважній масі з російських елементів, отвергши врагів: рижних недостатоків з армії Бредова, Бермонта, що привадили сюди тільки на перепутю до Врангеля то що в одній російській газеті навіть без церемонії було описано, що 1.000 бредовців працює тепер в "українській армії", не підіймаючи а гасило повстання люду. Фронтові українські частини (могло їх бути 5.000—6.000 багнетів, тимчасом як з запілем було до 20.000) теж переважно доводились з люду дуже лихов, грабували не гірш поляків.

Славно показали себе петлюрські "чорношличники" або "чорні гайдамаки" (з чорними верками шапок), які допускалися нечужуваних звіств. Сі бандити зробили собі між поляками славу "цеголого методом" роздаючи вхопленням на мукі сексуальні (полові члени) підложивши цеголу під спід а другою накриваючи зерку.

Арештовані комуністи в Бесарабії.

Совітські газети доносять, що в Кишиневі "Генеральна Сігуранца" (так називається ся по румунській охрнка) арештувала членів бесарабської комуністичної організації, яка нахилилась в тісний звязку з румунськими комуністичними групами в Яссах, Чернівцях, Бухаресті і з одеським комітетом бесарабської Комуністичної Партії, а також з українською губерніяльною Комуністичною Партією.

Комуністична організація поширювала свою діяльність на всю Бесарабію, формуючи крім областяного комітету, повітові і сільські комітети, а в Кишиневі мала вона агітаторів і пропагандистів.

Арештований визначний організатор Павло Ткаченко, який записаний в поліції під іменем Луйсміра, а який знаний також під іменами Абрикусов, Носов і Гайда.

Разом з ним арештовано 15 товаришів. Всі арештованих оскаржують за те, що вони входили в склад комітету партії.

Противницький погромні війська Балаховича.

Жидівський клуб в польському софмій вінс інтерпеляцію з нагоди противницьких

погромні війська Балаховича в Пінську. В інтерпеляції говориться, що війська Балаховича почали погроми в Пінську ще 26 вересня, а тривали аж до 2 жовтня. Місто надходить ся в опаконному огні. Мешкани всіх Жидів зрабовано. Є коло 15 осіб убитих і 60 жінок знасилованих, між ними жінка помершого рабина. Спазено тору.

В розмові з жидівськими журналістами у Варшаві/привзгенерал Балахович, що в Каміні Коширському згинув до 60 Жидів. Жидівські журналісти показали ген. Балаховичови список погибих Жидів, між якими є жінки і малі діти. Війська Балаховича громалять Жидів, як прихильників большевиків.

Савінов заявив жидівським журналістам, що репрезентовавши ним Росія не заслужила собі у Жидів на довіре. Він просив о троха кредиту і висказав надію, що в будучині не буде в Росії противницьких погромів. Се заповнене Савіновка приняла жидівські журналісти з повним невдоврем. ("N. D.")

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ"

П. Баранюк, Колмен \$7.00
А. Мотрюк, Едмонтон 5.00
С. Мотрюк, Едмонтон 5.00
Г. Ризюк, Едмонтон 5.00
І. Курши, Ватровс 5.00
М. Гуцулік, Конкест 4.00
І. Семенчук, Вінніпег 3.00
Н. Ладан, Вінніпег 3.00
Г. Давидзінська, Келгари 2.00
Ю. Букачук, Гвельф 2.00
К. Тимчук, Глеспевн 2.00
Г. Стаульський, Нордст 2.00
Т. Шустер, Морей Майн 2.00
С. Матвійчук, Едмонтон 2.00
І. Кузмицький, Вінніпег 1.00
Т. Соловій, Чикаго 1.00
П. Момотюк, Ківатін 1.00
С. Суміславський, Гоп Велей 1.00
І. Люцінський, Мондейр 1.00
І. Федончак, Ес Крік 1.00
Н. Арборак, Келгари 1.00
П. Кірган, Вінніпег 1.00
І. Юркевич, Лямпмен 1.00
Д. Ватаманюк, Кардіф 1.00
Т. Печенюк, Мед. Гет 1.00
Г. Кушнір, Брокенгед 1.00
Г. Галіцький, Серіден Бей 1.00
Е. Шпаук, Тор Лейк 1.00
М. Кузмя, Рѳсфорд 1.00
І. Савіцький, Вонда 1.00
І. Коніцький, Гевенш 1.00
С. Фенюк, Келгари 1.00
В. Панчук, Вінніпег 1.00
Ф. Герілюк, Ватроус 1.00

Вінніпег, Ман.

А. Ройскі \$5.00
Т. К. 5.00
Д. Лобяк 5.00
А. Анзияк 2.00
В. Фенюк 2.00
Д. Крачук 2.00
М. Соколовський 1.00
О. Овк 1.00
С. Галанджий 1.00
В. Танцювний 1.00
С. Деглозек 1.00
М. Лотоцька 1.00

I. Стюман 1.00
I. Процак .50
H. Слнчук .50
С. Р. .50
Г. В. .25
T. K. .25

З Бруа Майн, Алта.

Дорога Редакціє!
В залучено сего листа поснаоа вам почтовый перекла на суму \$135.00, а також \$81.00 на пресоный фонд "Укр. Роб. Вістей", \$36.00 на відкопане переклада і \$18.00 новою переклада.

Майнери з Бруа Майн, Алта, не хочуть остати ся по заду инших товаришів і співають з помощью своїх часосців. Також відзнаються до товаришів майнерів з инших околиць послужувати нашою примірою і просятини з помощью наших часосців. Нехай наша часосців "Укр. Роб. Вістей" і на дальше буде забезпечена финансово від нас робітників, бо вона служить тільки нашим робітничим интересам. Нехай і дальше озвучить свій голос в обороні робітничих интересів. Нехай і дальше викриває вона злочини ворогів робітничих класів і громить своїм могучим словом ося світову контрреволюцію.

Товариші майнери! Постановмо собі за діяльність наших газету. Показий примір робітникам, що нам дорога наша газета, която обстоєна нашим интересом. Показий, що ми вміємо не тільки будувати піземні тунелі, але і вміємо поспирити нашу робітничу газету "Укр. Роб. Вістей". За вами тепер слово товаришів майнерів.

На пресоный фонд "Укр. Роб. Вістей" жертвували слядуючі товариші:

А. Мельничук \$6.00
Л. Міголович 6.00
М. Шидловський 6.00
О. Москрий 6.00
К. Кулик 6.00
Г. Данілюк 5.00
М. Німец 5.00
Ф. Кістюк 5.00
В. Мащенко 4.00
В. Балаженко 2.00
А. Мороз 2.00
К. Мороз 1.00
М. Оніщук 1.00
Г. Оніщук 1.00
Н. Багрийчук 1.00
Ф. Біблать 1.00
М. Крашевський 1.00
М. Іванюк 1.00
П. Мороз 1.00
П. Васильєв 1.00
О. Маліцький 1.00
Ф. Васильєк 1.00
Н. Басійєв 1.00
Ф. Козин 1.00
І. Лазеко 1.00
Ф. Бойчун 1.00
І. Міхалюк 1.00
І. Карпович 1.00
А. Ткачук 1.00
П. Гелко 1.00
М. Рехальський 1.00
І. Качоревський 1.00
І. Яковлевський 1.00
І. Жабовський 1.00
П. Гоан 1.00
Н. Пашак 1.00
Д. Тимчук 1.00
І. Гавук 50
М. Панава 50

Разом \$81.00

Всім жертводавцям шира подяка. М. Шидловський.

З Тебей, Алта.

В сій місцевості працює невелике число українських робітничих майнерів. Тяжко приходиться ся працювати, щоб заробити на той "хліб насущний". Маленькі зарплатні шени, в котрих гуртується ся по кільканайять робітників в однім. Самі варять і сплять на "баксах" "баншерують ся". Властителей платять за ту тяжку працю тільки, щоб їм вистарчало лише на житє. Щоби вийти з такого тяжкого положення, робітники починають пробудувати ся, та гортувати ся в робітничій організації для боротьби за поліпшенє свого нужденного житя. В цілому світі робітники починають вже трясця основами капіталістичного ладу. За примір робітникам цієї сита служать тепер совітська Росія і радницька Україна, де працюють маси освободилісь вже з під гнету царів, гетьманів і капіталістів. Щоби прикривти упадок нинішнього капіталістичного ладу треба бути робітником свідомим своїх класових интересів. Тому кожний робітник повинен читати робітничу літературу і робітничі газети, якими є "Укр. Роб. Вістей" в Канаді і "Укр. Школа. Вістей" в Америкі.

Жертвували слядуючі товариші:

Г. Пятюк \$5.00
С. Бобер 5.00
Ю. Жуківський 5.00
М. Василешин 5.00
П. Кушнір 5.00
М. Микитюк 5.00
Л. Андрищук 2.00
А. Козьмів 2.00
Ф. Петрик 2.00
П. М. 2.00
К. Петрик 2.00
Ф. Морес 2.00
В. Шлемко 1.50
В. Грекула 1.00
Н. Грекула 1.00
І. Заринин 1.00
Т-ка А. Шлемко 1.00
Т-ка П. Петрик 1.00
І. Пронюк 1.00
М. Хорт 1.00
І. Сенік 1.00
М. Котик 1.00
Н. Н. 1.00
Г. Захарук 1.00
Т-ка М. Тимчук 1.00
І. Ораван 1.00
Т-ка М. Макаревич 1.00
Т-ка Івана Маркєвич 1.00
Мг-р. М. George 1.00
М. Василешин 1.00
Т-ка М. Чопей 1.00
І. Кондраші 1.00
Ю. Фенюк 1.00
І. Галабурда 1.00
Знайдено 20

Разом \$60.25

Виснало \$60.00 а 25 цт. коштує почтовый перекла.

Всім жертводавцям складаю шира подяка.

З Бурбен, Алта.

Дорога Редакціє!
В сій місцевості працює мала горстка укр. робітників коло "сім шифа", котрі помимо свого нещадного тутешнього становища, збирали між собою на пресоный фонд "Укр. Роб. Вістей" \$12.00 і \$6.00 переклада, які заслано нам в сій листі. Наші укр. робітники порозуміли ся по різних місцевостях Канади і коло різних робіт, по більшій часті найтяжких і найгірше плачених. Безжалісно виконують наших неспівомірних робітників різні паразити лише тому, що робітники при таких роботах, як коло "сім шифа", на "екстра генках" та "секціях" не є організовані і в більшості малосвідомі а то і зовсім неспівомірні. Жаль дивитися ся на них, бачачи ся ними різні бося

ни виборюють кожне поліпшенє своєго тяжкого житя. А бороти ся тяжело лише тому, що всюди є такі, як і ви, що провадять своє жите коло карт та пудрумів, а злившись безцєннї і з пустою головою продають себе капіталістам. Ось чому так тяжело бороти ся свідомим робітникам з капіталістами. І ми ще раз напомним вам товариші до читання книжки і газети, якою в Канаді є "Укр. Роб. Вістей". Дучій ся в робітничій організації і ставитє в ряді свідомих робітників, а тоді спільними силами виберете собі кращу долю.

Еще на закінченє відзнаються до тебейських укр. робітників, щоб спішили на помч наших робітничих газеті "Укр. Роб. Вістей", щоб як в найкоротший час побачити свою газету дзєвником, бо наша робітничая газета є тепер найближшим нашим органом в боротьбі за кращу долю всіх працюючих.

Товариші на Тебей, Алта, розуміючи справу нашої робітничоя газети і щоб не злившись по заду свідомим товаришам з инших місцевостей устроїли збірку пресоного фонду "У. Р. В." і зїбрали на сю збірку \$65.00, як також \$32.00 переклада, які то гроші переклаємо до "У. Р. В." різом з сям листом. Трєд. Д. Кєван заєкєвувал на пресоный фонд \$10.00, які зобявуют ся виплатити претром одного мєсяца. Занега сума буде вносити \$107.00.

Жертвували слядуючі товариші:

З Тебей майн: I. К. Лулуа \$10.00
А. Берлад 5.00
М. Ткачук 3.00
О. Боллар 3.00
К. Гуцулак 2.00
Н. Корса 2.00
Н. Гурюк 2.00
І. Попович 2.00
В. Ткачук 1.00

Разом \$29.00

З Вайдєш майн:

П. Кузіма \$10.00
М. Штлєк 5.00
Н. Дмитрук 5.00
Г. Вакалюк 5.00
В. Мєйсюк 5.00
М. Мєйсюк 3.00
М. Wash 2.00
Н. Кошник 1.00

Разом \$36.00

Всім жертводавцям шира подяка. I. К. Лулуа, Д. Кєван і В. Мєйсюк.

З Корбін, Б. К.

Зібравшись на хрестини до т. Теодора Петрики, не забули товариші при забаві також і про свою робітничу газету "Укр. Роб. Вістей". Тов. І. Маркєвич посинив присутнім товаришам значне нашої робітничоя газети і покинув товаришу Н. Грекула заняті ся збіркою на пресоный фонд нашої часосців. Не зважаючи на малє число присутніх жертв вилпнуло на суму \$60.00, котрі переїсла в сій листі до редакції "Укр. Роб. Вістей". Разом з сям закінчачи також товаришів з инших місцевостей, а головню товаришів з Фері, Мішєл, Колян, Гіакрєст поспішили з своїми жертвами.

Жертвували слядуючі товариші:

Г. Пятюк \$5.00
С. Бобер 5.00
Ю. Жуківський 5.00
М. Василешин 5.00
П. Кушнір 5.00
М. Микитюк 5.00
Л. Андрищук 2.00
А. Козьмів 2.00
Ф. Петрик 2.00
П. М. 2.00
К. Петрик 2.00
Ф. Морес 2.00
В. Шлемко 1.50
В. Грекула 1.00
Н. Грекула 1.00
І. Заринин 1.00
Т-ка А. Шлемко 1.00
Т-ка П. Петрик 1.00
І. Пронюк 1.00
М. Хорт 1.00
І. Сенік 1.00
М. Котик 1.00
Н. Н. 1.00
Г. Захарук 1.00
Т-ка М. Тимчук 1.00
І. Ораван 1.00
Т-ка М. Макаревич 1.00
Т-ка Івана Маркєвич 1.00
Мг-р. М. George 1.00
М. Василешин 1.00
Т-ка М. Чопей 1.00
І. Кондраші 1.00
Ю. Фенюк 1.00
І. Галабурда 1.00
Знайдено 20

Разом \$60.25

Виснало \$60.00 а 25 цт. коштує почтовый перекла.

Всім жертводавцям складаю шира подяка.

З Кітберей, Б. К.

Дорога Редакціє!
Прочу помістити імена жертводавців на сторінках "Укр. Роб. Вістей", які зїбрали між собою товариші з сівєр майн в Кімберей, Б. К. на пресоный фонд нашої робітничоя часосців. Звизнаємо всіх товаришів робітників з инших місцевостей, щоби як найкорше поспішили з своїми жертвами на помч наших робітничих часосців, щоби вона могла як найкорше виходити дзєвником. Ми, товариші, повинні стремити всіма силами до збільшеня нашої робітничоя газети, яка є одним нашим оружием під теперішний час в боротьбі за кращу долю.

Жертвували слядуючі товариші:

Г. Пятюк \$5.00
С. Бобер 5.00
Ю. Жуківський 5.00
М. Василешин 5.00
П. Кушнір 5.00
М. Микитюк 5.00
Л. Андрищук 2.00
А. Козьмів 2.00
Ф. Петрик 2.00
П. М. 2.00
К. Петрик 2.00
Ф. Морес 2.00
В. Шлемко 1.50
В. Грекула 1.00
Н. Грекула 1.00
І. Заринин 1.00
Т-ка А. Шлемко 1.00
Т-ка П. Петрик 1.00
І. Пронюк 1.00
М. Хорт 1.00
І. Сенік 1.00
М. Котик 1.00
Н. Н. 1.00
Г. Захарук 1.00
Т-ка М. Тимчук 1.00
І. Ораван 1.00
Т-ка М. Макаревич 1.00
Т-ка Івана Маркєвич 1.00
Мг-р. М. George 1.00
М. Василешин 1.00
Т-ка М. Чопей 1.00
І. Кондраші 1.00
Ю. Фенюк 1.00
І. Галабурда 1.00
Знайдено 20

Разом \$60.25

Виснало \$60.00 а 25 цт. коштує почтовый перекла.

Всім жертводавцям складаю шира подяка.

за кращу долю. Жертвували слядуючі товариші:

В. Зазулак \$2.00
К. Колачок 2.00
Ю. Місчанч 2.00
Ю. Костивнюк 2.00
О. Григорєв 2.00
О. Т. 2.00
Г. Кошельник 2.00
І. Зазулак 1.00
В. Жабюк 1.00
В. Гнатчук 1.00
М. Д. 1.00
Ф. 75

Разом \$18.75
Всім жертводавцям шира подяка. В. Зазулак.

УВАГА! РОБІТНИКИ ГЕМІЛТОНУ!

Отсим подьять ся до відома українським робітникам в Гемілтоні, що товариство ім. Т. Шевченка в Гемілтоні устроє загальне всеукраїнське віче дня 21. листопада о годині 3-їх по полудні в саяі Cor. Barton and Lotridge Sts. На вічу будуть обговорюватись дуже важні справи укр. робітничоя в Гемілтоні, як також будуть присутні бесідники з инших місцевостей.

Товариші робітники міста Гемілтона! Від часу наїзду польських війська на Україну, як також бачи Петлюра наша країна зїстала занятю кровю наших батьків, жінок і дітей. Подський білогвардійскі і петлюрські банди і дальше роблять насильства над нашим рідним, еше дальше убивають наших братів, себє і дітей лише за те, що наши брати не хочуть признати над собою приваля сїх погромщиків, а старують ся вивозитись з того капіталістичного ярма. Але наши брати робітники падають трупом, а не піддають ся сям катам.

Прихожайте, товариші робітники, на віче дня 21. листопада а поучете слово правди про сї всі злочинства, як також поучете хто сему винен.

Н. Чернявський, секретар.

Жертвували слядуючі товариші:

Ю. Богун \$5.00
Г. Ганулак 5.00
С. Замоєвський 5.00
М. W. 1.00

Разом \$12.00
Жертводавцям шира подяка.

З Келгари, Алта.

Дорогі Товариші!
Я недавно вивал на пресоный фонд "Укр. Роб. Вістей" \$6.00, які сїм денний зарібок на жинках і зарплата, щоб так само зробити і робітників, що заробляли по \$8.00 денню. Але слядєчи в газеті бачу, що ті товариші налякались, та й нічого не давали. Та я не падаю духом від такої невдачі, бо вірю, що прийде така і вони еше дадуть. А поки що, розуміючи жагу справ робітничоя газети засламо вам еше \$10.00 на пресоный фонд "Укр. Роб. Вістей" і здоровао читайте "У. Р. В." в Гаврілюк.

З Нью Торонто, Онг.

Дорогі Товариші!
Поснаоа вам на пресоный фонд "Укр. Роб. Вістей" \$7.95, які останає ся після упала нашого товариства "Злука" в Нью Торонто, як також хочу сказати нарі слів що до причини упадку згаданого товариства. Набродившись причина, се брак класової свідомості серед тутешніх укр. робітників. Коли заснувалось наше товариство і почало ширити свідомість серед тутешніх укр. робітників, то рижим "нашим" місцевим бизнесменам від горівки і пудрумів се припало дуже не до смаку. Вони старали ся розбити товариство. Еслиб всі "збїти наше товариство. Еслиб всі членов товариства "Злука" були добре класово свідомим робітниками, то вони відперили б всі напади та плакати сїх люду і з під теменю звисті, але на слядєчї членів в товаристві було мало.

Банда шахраїв не останова ся навіть перед тим, щоби наслати на нас поліцію. Тому декотрі з членів віддали на вадочку сїх люду і покинули товариство а решта побоялась доносити і розваляли товариство. Та се нашого духа не злаомить. Ми будемо працювати для нашої робітничоя справи і на дальше по скільки нам на се вистарчить сїя. а пудрум, шики, картографі і гандалєри горькому нехай поки шо радють. Правда все одало мусить побороти. Ті, котрі пішли на їх вадочку також колєсь опам'ятають ся, а головню тоді, коли прийде "чорний день" і захопить їх без цєнта в кишені і без товариша.

Бо ті, котрим вони видають тепер на горівку та на карти шо тяжело працьовані гроші, тоді викинуть їх за дєври. Здоров'я розумом і свідомістю товаришів, побідять і без товариства, бо для них товариство — се все свідомє робітничтво шїлого сїя.

З Кітберей, Б. К.

Дорога Редакціє!
Прочу помістити імена жертводавців на сторінках "Укр. Роб. Вістей", які зїбрали між собою товариші з сівєр майн в Кімберей, Б. К. на пресоный фонд нашої робітничоя часосців. Звизнаємо всіх товаришів робітників з инших місцевостей, щоби як найкорше поспішили з своїми жертвами на помч наших робітничих часосців, щоби вона могла як найкорше виходити дзєвником. Ми, товариші, повинні стремити всіма силами до збільшеня нашої робітничоя газети, яка є одним нашим оружием під теперішний час в боротьбі за кращу долю.

Жертвували слядуючі товариші:

Г. Пятюк \$5.00
С. Бобер 5.00
Ю. Жуківський 5.00
М. Василешин 5.00
П. Кушнір 5.00
М. Микитюк 5.00
Л. Андрищук 2.00
А. Козьмів 2.00
Ф. Петрик 2.00
П. М. 2.00
К. Петрик 2.00
Ф. Морес 2.00
В. Шлемко 1.50
В. Грекула 1.00
Н. Грекула 1.00
І. Заринин 1.00
Т-ка А. Шлемко 1.00
Т-ка П. Петрик 1.00
І. Пронюк 1.00
М. Хорт 1.00
І. Сенік 1.00
М. Котик 1.00
Н. Н. 1.00
Г. Захарук 1.00
Т-ка М. Тимчук 1.00
І. Ораван 1.00
Т-ка М. Макаревич 1.00
Т-ка Івана Маркєвич 1.00
Мг-р. М. George 1.00
М. Василешин 1.00
Т-ка М. Чопей 1.00
І. Кондраші 1.00
Ю. Фенюк 1.00
І. Галабурда 1.00
Знайдено 20

Разом \$60.25

Виснало \$60.00 а 25 цт. коштує почтовый перекла.

Всім жертводавцям складаю шира подяка.

ПРОДАЖА НАЙНОВІШИХ КНИЖОК

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ

433 Selkirk Ave. — Winnipeg, Man.

Держава і революція (Н. Ленін)	\$1.00
Початок родини (Ф. Енгельс)	1.00
Короткий виклад політичної економії (А. Богданов)	2.50
Фабричний розговор про економію (М. Е. Меркс)	.25
Комуністичний маніфест (К. Маркс і Ф. Енгельс)	.35
Інтернаціонал і війна (Х. Раковський)	.15
Продукція (Н. Каршев)	.10
Патріоти (М. Тарновський)	.10
Касова боротьба (Др. Гингорович)	.05
Основи соціалістичного ладу (М. Б. Меркс)	.35
Науковий і утопічний соціалізм (А. Голубков)	.15
Маніфест і програма комуністичного інтернаціоналу	.05
На чім боні справедливості? (В. Л. Карпінський)	.10
Радницька Україна (Мис. Дурдєл)	.10
Понятє і шість соціалізму (Др. Б. Шмергал)	.15
Економічні основи американської демократії (М. Дурдєл)	.15
Без візика, оповіданє (В. Королєнко)	.70
Українсько-Англ. і Англійсько-Укр. кишеньковий словарь	1.50
Як фермер може дістати весь плід своєї праці. (Меркс)	.15
Двоногий (Кара Баалам) — 3 рос. мови переказ. М. П.)	.15
Марксизм і Дарвінізм (Ант. Панєвук)	.20
Промова на суді (для 18. мая 1917 р.) (Др. Фріц Аалєр)	.15
Як поставила наша земля і який буде її кінець	.25
Богги (Р. Дж. Інгерсоль)	.25